

YAŞAM VE MEKAN 2021 1. ULUSLARARASI KONGRESİ

Pandemik Paradokslar

27 - 28 Mayıs 2021, YDÜ Mimarlık Fakültesi

iç mimarlık bölümü

LE DESIGN DE 'PA PA'
27-28 Mayıs 2021
KONGRE

BİLDİRİ ÖZET KİTAPÇIĞI

PANDEMİK PARADOKSLAR
LE DESIGN DE
21
PA PA

YAŞAM & MEKAN 21 - I. ULUSLARARASI KONGRE

**YAŞAM VE MEKAN 2021
1. ULUSLARARASI KONGRESİ**

Pandemik Paradokslar

27 - 28 Mayıs 2021, YDÜ Mimarlık Fakültesi

İÇİNDEKİLER

KENT VE KONUT

PSİKOLOJİ

İNGİLİZCE SUNUMLAR

EĞİTİM

KRİZ VE KONGRE

- KAMUSAL ALANLARIN MEKAN KALİTESİ VE SALGIN İLİŞKİSİ:
COVID-19 VE ETKİLERİ**
Yük. Mim. Ece VAROL, Prof. Dr. Ahmet Melih ÖKSÜZ 1
-
- PANDEMİ KOŞULLARINDA DEĞİŞEN OFİS İÇ MEKÂN TASARIMI**
Prof Dr. Füsün Seçer Kariptaş, Fatih Kariptaş 2
-
- COVID-19 PANDEMİSİ'NDE EVİN DEĞİŞİMİ VE EVDE ÇALIŞMA
ORTAMLARI**
Mim. Emine Aylın Turna, Prof. Dr. Gülay Usta 3
-
- PANDEMİ SÜRECİNDE MEKANSAL ANLAM VE BAĞLAM
KAYMALARI**
Dr. Gülhis Duygun Gürkivrak 4
-
- PANDEMİ ETKİSİYLE OLUŞAN 2021 İÇ MEKAN TRENDLERİ VE
KUZEY KIBRIS MEKANLARI**
Yük. Mim. Hasan Altan, Yük. İç. Mim. Ayşegül Yurtyapan Salimi 5
-

KAMUSAL ALANLARIN MEKAN KALİTESİ VE SALGIN İLİŞKİSİ: COVID-19 VE ETKİLERİ

Yük. Mim. Ece VAROL, Prof. Dr. Ahmet Melih ÖKSÜZ

Özet

İnsanların diğer canlı türleriyle birlikte yaşama biçimleri, konutlarındaki sağlıklı mekan düzenlemeleri, kentlerdeki sağlık düzenlemelerinin yetersiz oluşu gibi pek çok sebepten ötürü insanlık tarihi boyunca yaşanan çok sayıda salgın, kentlerdeki mekan kullanım biçimlerini etkilemiştir. Yaşanan salgınlar sonrası ise mevcut konut stokları yenilenmiş, kullanılan malzemeler değiştirilmiş ve daha sağlıklı kentler yaratabilmek adına yeni yapıların üretildiği görülmüştür. Bununla birlikte kentlerdeki modern kentsel sanitasyon sistemlerinin kurulması, kalabalık gecekonduların mahallerine ile kentlerin ve sokakların temizliğine dair alınan önlemler gibi kent ölçeğinde de pek çok düzenlemeler yapılmıştır. Çin'in Wuhan kentinde 2019 Aralık ayında meydana gelen ve bir küresel salgın olma niteliği taşıyan Covid-19'un kentler üzerinde kalıcı etkiler bırakacağı düşünülmektedir. Yaklaşık son 2 yıldır 'yeni normal' olarak adlandırılan bir yaşam düzenine adapte olmaya çalışan kent kullanıcıları bu salgının ekonomik, sosyal, fiziksel ve psikolojik olarak yarattığı etkilerle karşı karşıya kalmıştır. Özellikle toplumsal birliğin güçlendirildiği, bireylerin birlikte sosyalleşebildikleri çok çeşitli etkinlikler sunan ve farklı kültürel toplulukları bir araya getiren bir odak noktası olan kamusal mekanların kullanımı ciddi ölçüde değişmiştir. Kentlerin merkezleri, oluşabilecek insan kalabalıklığı nedeniyle denetimli şekilde kullanıcıya açılmış ve kentsel mekanda bulunabilecek kişi sayısının sınırlandırılması yollarına gidilmiştir. Bu çalışmanın amacı; yaşanan Covid-19 salgınının kamusal alanda gündelik yaşam üzerine yarattığı etkilerle birlikte PPS'in (Project for Public Spaces) kamusal alanın mekan kalitesi için belirlediği dört parametre (erişim ve bağlantılar, konfor ve imaj, kullanım ve aktiviteler ve sosyalleşme) üzerinden yaşanan değişimlerin değerlendirmesinin sunulmasıdır. Kamusal alanların kalitesi, içinde zaman geçiren kişilerin yaşam kalitesine etki etmektedir. Rubinstein (1989), Gehl (1989), Nasar (1998), Voordt ve Wegan (2005), PPS (Project for Public Places) gibi bir çok grup kamusal alanlarda mekan kalitesinin ölçülebilmesi için farklı parametreler belirlemiştir. Amerika Birleşik Devletleri merkezli teknik yardım, araştırma, eğitim, planlama ve tasarım önerileri sunan "Kamusal Mekânlar için Proje Şirketi" PPS, (Project for Public Spaces Inc.) 1000'den fazla kamusal alanda yapmış olduğu araştırmaları sonucunda başarılı bir kamusal alanın dört temel işleve sahip olması gerektiğini savunmaktadır. Çalışma kapsamında seçilen bu dört parametre (erişim ve bağlantılar; amaç ve aktiviteler; rahatlık ve imaj; sosyalleşme) üzerinden yaşadığımız Covid-19 salgınının kamusal açık alanlardaki etkileri ve değişimleri üzerinde durulmaktadır. Çalışma bir derleme çalışması olup, yaşanan salgının süreç takibi hakkında literatürden çeşitli uygulamaların seçilen parametreler üzerinden değişimini sunmaktadır. Çalışma kapsamında yapılan okumalardan, insanların sosyalleşebildikleri, beraber anı biriktirip aktiviteler yapabildikleri kentin kamusal mekanlarının Covid-19 süresince kullanımının oldukça azaldığı görülmektedir. Kamusal mekanın boyutları, kaldırım genişlikleri gibi konular fiziksel mesafe kapsamından yeniden düşünülmüştür. Kamusal mekanlara sınırlı sayıda denetimli insan giriş-çıkışları başlamıştır. Kamusal mekanda kültürel ve sosyal hayat da virüsün bulaş riski nedeniyle oldukça azalmıştır. Çalışmanın bulgular kısmında seçilen dört kalite ölçütünün Covid-19 salgını ile ne şekilde değiştiğine dair çeşitli kentlerden ve okumalardan değişimler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamusal Alan, Salgın, Covid-19, Kalite.

PANDEMİ KOŞULLARINDA DEĞİŞEN OFİS İÇ MEKÂN TASARIMI

Prof Dr. Füsün Seçer Kariptaş, Fatih Kariptaş

Özet

Son yıllarda değişen ihtiyaçlar çerçevesinde ofis çalışma ortamında da değişiklikler yaşanmış, daha çok açık ofis tasarımı tercih edilmeye başlanmıştır. Hızlı ve yerinde çözümler üretmek ve zamanı verimli kullanmak adına, telefon, tablet gibi dijital teknolojilerinde kullanılabileceği, daha dinamik, ofis tasarımları düşünülmeğe başlanmıştır. Ancak bu ofislerin sağladığı bazı avantajlar bulunmasına rağmen kişisel alan yaratmak dezavantaj olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışanların sessiz bir ortamda çalışma ihtiyacı, özel görüşmeler yapması ve çalışması zor olmaktadır. Özellikle içinde bulunduğumuz Covid-19 pandemisi sonrası sosyal mesafe kurallarının ortaya çıkmasıyla, sağlık açısından da bu şekilde planlanmış ofisler için başka çözüm önerileri bulunması gerekliliği doğmuştur. Özellikle açık ofislerde salgını önlemek ve çalışanların motivasyonu için, kişisel kullanımlara açık, psikolojik ayrımlar sağlayan alanlar yaratmak gerekmektedir. Bununla birlikte iş-yaşam dengesi bakımından çizgilerin daha belirsiz olduğu günümüzde, ofislerdeki sağlıklı ve verimli çalışma kişisel alanlar yaratmak neredeyse bir zorunluluğa dönüşmüştür. Açık ofis içindeki sosyal mesafe, gürültü ve herkesin birlikte aynı ortamda olması için yeni çözüm önerilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Günümüz çalışma alanlarında insanı olumsuz etkileyebilecek çalışma ortamlarının önüne geçmek ve insanın hızla gelişen teknoloji, sürekli yenilenen çalışma sistemleri karşısında yetersiz kalmasını önleyecek ofis mekanlarının düzenlenmesi gerekliliği, çalışan ve işveren için önemli bir unsur haline gelmiştir. Bu çalışmada özellikle pandemi ile birlikte yaşayabilmek adına açık ofislerde uygun alanlar yaratmak için kullanılabilecek çözümlerden bahsedilecektir. Uygun ortamın yaratılması adına teknolojik donanım, havalandırma ve mobilya sistemlerinde yapılacak uygulamalar anlatılacaktır. Ofisten içeri girerken ateş ölçen termal kameralardan, video konferans sistemlerine, masa, toplantı odası rezervasyon sistemlerinden, sensörlü, sesli kontrol sistemlerine, havalandırma ve dezenfeksiyon sistemlerinden, mobilya çözümlerine kadar ofis iç mekânlarında yapılacak yeni düzenlemelerden söz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Covid -19 pandemisi, ofis iç mekânı, kişisel alan, sosyal mesafe, mobilya sistemleri.

COVID-19 PANDEMİSİNDE EVİN DEĞİŞİMİ VE EVDE ÇALIŞMA ORTAMLARI

Mim. Emine Aylin Turna, Prof. Dr. Gülay Usta

Özet

2019 yılında Çin'in Güney'inde Vuhan kentinde bulunan Çin Hayvan Pazarı'ndan çıktığı düşünülen ve SARS-Cov kökenli olan yeni ve tehlikeli bir virüs keşfedilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü'nün 11 Mart 2020 tarihi itibari ile verdiği kararlarla birlikte bu yeni virüs Covid-19 olarak isimlendirilmiş ve tüm dünyaya hızlı bir şekilde yayılması sebebi ile "salgın" olarak ilan edilmiştir. Hala devam etmekte olan Korona Virüs salgını ile birlikte hayatımıza birçok farklı ve yeni kavramlar giriş yapmış veya zaten hayatımızın bazı noktalarında kullandığımız kavramlar yeniden anlam kazanmıştır. Örneğin hijyen kavramı yeniden anlam kazanmış ve dikkat edilir bir nokta olmuştur. Hijyen sadece belirli alanlarda dikkat ettiğimiz bir olgu iken içinde bulunduğumuz Covid-19 Dönemi'nde hayatımızın her alanına giriş yapmıştır. Hijyen kavramı içinde maske kullanımı sadece belirli alanlarda veya meslek gruplarında görülürken, salgın dönemiyle birlikte virüsün yayılmasını önleyebilmek amacıyla her alanda kullanımı zorunlu hale getirilmiştir. Kafeler, restoranlar, toplu taşıma araçları vb. Gibi insanların bir araya gelebilecekleri kapalı- açık tüm alanlarda maske kullanımı zorunlu hale getirilmiştir. El dezenfektanları, alkollü hijyenik bezler, kolonya gibi mikrop ve bakteri öldürücü maddelerin kullanımı ve satışı artmış, el yıkama kuralları üzerinde sayısız afiş ve posterler basılmıştır. Hayata "sosyal mesafe" olarak isimlendirilen yeni bir kavram giriş yapmıştır. Bununla birlikte insanların birbirlerine 1,5-2 metreden fazla yaklaşmamları gerektiği vurgulanmıştır. Parklarda, bahçelerde ve sahil bölgelerinde insanların bir araya gelebilecekleri toplanma halkaları çizilmiş mesafeli oturmaları gerektiğine dair kurallar çıkartılmıştır. Salgının yayılma hızının düşürülmesi ve hastalığı kapalı kişilerle teması azaltmak amacıyla ev karantinası zorunluluğu ve düzeni gündeme gelen diğer bir önemli nokta olmuştur. Okullar, spor salonları, kurslar, hobi alanları, kütüphaneler, barlar, restoranlar, kafeler... kısacası insanların topluca bir araya gelebilecekleri tüm kurumlar ve birimler kapatılmıştır. Özellikle okulların kapatılmasıyla "çevrimiçi eğitim" düzeni tüm eğitim düzeylerinde ve okullarda benimsenmiştir. Öğrenciler eğitim-öğretim hayatlarına dijital platformlar üzerinde devam etmeye başlamışlardır. Bu düzen beraberinde bazı kurum ve kuruluşların, ofislerin iş-ev arasındaki mesafe boyunca kullanılan toplu taşımalarda yayılabilecek hastalıktan ve ofis ortamda çalışanlar arasında yayılabilecek hastalıktan dolayı "evden çalışma" düzeninin geçiş yapmışlardır. Haliyle bütün günlük sosyal aktivitelerin ve düzenlerin evlere taşınması gerekmiştir ve "Hayat Eve Sığar" sloganı ortaya çıkmıştır. Hayatın eve sığdırılmaya çalışıldığı pandemi sürecinde evin anlamı değişmiş ve görevleri artmıştır. Artık barınma, yaşama, gereksiniminin yanı sıra normal süreçte evin dışında karşılanan gereksinimlerin de evlerde sağlanıyor olması gerekliliği doğmuştur. Bu gereksinimlerden en önemlisi evden çalışma, evde eğitim alma durumunda kalan aile bireylerinin çalışma ortamlarını oluşturma konusundaki çözümleridir. Özellikle iş ve okul ortamlarının evlere taşınmış olması iş-çalışan, eğitim-öğrenci performansı açısından evin mekânsal olarak kurgulanmasına dair ne tür önerilerin geliştirilebileceği bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Evin belirli görevlerinin yanı sıra çalışma gereksinimini de karşılıyor olması durumu birçok ev tipolojisinde farklı mekânsal kurguların yaratılmasına neden olmuştur. Ancak küçük m²'li evlerde evden çalışma eyleminin gerçekleşmesi için çalışma ortamının yaratılmasına ilişkin çözüm önerileri konusunda zorluklar yaşandığı düşünülmektedir.

KENT VE KONTROL

3

Bu çalışma kapsamında küçük metrekareli evlerde çalışma ortamları oluşturma konusunda kullanıcının ne tür öneriler geliştirdiği ya da geliştiremediği konusunun irdelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada uzaktan evden çalışma durumunda kalan küçük m2 li evlerde yaşayan kullanıcıların çalışma ortamlarını oluşturmak için neler yaptıkları, mekanları nasıl değiştirdikleri ortaya koymaya çalışılacak ve evde çalışma ortamlarına ile ilişkin mekânsal öneriler geliştirilecektir. Çalışmada kapsamında seçilen küçük m2'li evlerde yaşayan kullanıcıların evden çalışma sorununu nasıl çözdükleri, mekânsal olarak ne tür düzenlemelere gittikleri ortaya konarken, ev mekanına dair alternatif çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılacaktır. Çünkü Covid-19 Pandemisi gibi sonuçları ağır ve yıkıcı salgınlar insan hayatını derinden etkilemekte ve bundan sonra da etkileyeceği düşünülmektedir. Bu sebepten dolayı yeni yapılacak veya tasarlanacak evlerin üstlenmiş olduğu yeni görevler düşünülerek yeniden tasarlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Salgın, Küçük Metrekareli Ev, Evden Çalışma, Covid-19 Salgını'nda Evden Çalışma

PANDEMİ SÜRECİNDE MEKANSAL ANLAM VE BAĞLAM KAYMALARI

Dr. Gülhis Duygun Gürkivrak

Özet

Mekanın deneyimlenme biçimleri arkeik dönemlerden 21yy. 'a kadar çeşitli etkilerle dönüşüm geçirmiştir. Bu dönüşümlerin öznesi olarak bedenın mekanla ilişkisi çoğunlukla fiziksel temasların ürettiği ilişkilere göre oluşmaktadır. Ancak 20yy. itibari ile gündelik yaşam pratiklerini ciddi oranda dönüştürmeye başlayan dijital dünya ve sanal mekan ilişkileri ile ortaya çıkan deneyimler beden-mekan ilişkilerine yeni bağlamlar kazandırmaya başlamışken 21.yy dinamiklerinin bu evreyi hızlandırması ampirik bir sürece sonuç vermektedir. "yeni" olan şeylere karşı bedenın tepkisi her zaman aynı olmamaktadır. Zaten dijital çağa doğmuş nesil için bu durum doğal karşılanıyorken, özne-nesne ilişkisi ile hayatını geçirmiş kişiler için bu durum farklı değerlendirilmektedir. Yaşamsal döngü içerisinde bağlam, anlam ve kimlik ilişkileri üzerinden elde edilen aidiyet ise böylece tekinsiz bir zeminde kalmaktadır. Bu yeni bağlamlarla senkronizasyon henüz sancılı bir süreç içerisindeyken pandemi evresi ise tüm bu tanıma_alışma evrelerini hızlandıracak çeşitli etkiler üretmektedir. Bu etkilerin birincil gözlem alanı mekansal etkileşim biçimleridir. Bunun nedeni günlük rutinler içerisinde ilişkilenen programlar ve bunların mekanlarının çoğunun dijital ortama taşınmasıdır. Tanımları aynı gibi gözüken bu programlar mekansal ilişkilerini dijital ortama taşıdıkları için artık sanal mekanda varlık bulmaktadırlar. Bu durum mekanın üretiminde değerlendirilen bağlamsal verileri yeniden değerlendirme gereğini ortaya koymaktadır. Buradan hareketle bildiri kapsamında pandemi süreci ile oluşan mekansal deneyimler üzerinden anlam ve bağlam kaymalarının ortaya konması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Bağlam, Sanal Mekan, Aidiyet.

PANDEMİ ETKİSİYLE OLUŞAN 2021 İÇ MEKAN TRENDLERİ VE KUZEY KIBRIS MEKANLARI

Yük. Mim. Hasan Altan, Yük. İç Mim. Ayşegül Yurtyapan Salimi

Özet

Bir yılı aşkın sürede pandemi, hayatımızı hiç alışkın olmadığımız tamamen farklı bir biçimde yaşamamıza sebep olmuştur. Sosyal hayatın izolesiyle yaşam alanları daha fazla kullanılır hale gelmiş, mekanların uzun süreli kullanımı, insanlarda sürekli değişiklik ihtiyacı oluşturmuştur. Bu sebeple 2020 yılının özellikle iç mekan tasarımı bağlamında çok hareketli geçtiği söylenebilmektedir. Bu değişime paralel olarak, 2020 iç tasarım küresel trendleri de pandeminin etkisiyle şekillenmiş, markalar, mağazalar, bloggerlar, popüler fenomenler, sıradan kullanıcılara kadar herkes gelişen yeni dünya koşullarına göre 2021 yılına ayak uydurmaya çalışmıştır. Evlere kapanış mekan tasarımında mahremiyet, güvenlik, esneklik, güzellik, rahatlık ve bu gibi bazı kavramları hayatımız için yeniden vazgeçilmez kılmış, açık ve yarı açık mekanlarında önemini bir kez daha hatırlatmıştır. Ve bütün bu kavramlar günümüzde mekan tasarımlarını çok yönlü bir şekilde yönlendirmiştir. Bu çalışma, geçtiğimiz 2020 yılı sürecinde iç mekan trendlerinin pandemi koşullarında nasıl etkilendiğini ve bu etkinin Kuzey Kıbrıs mekanlarını ve kullanıcılarını tasarım bağlamında nasıl şekillendirdiğini çalışacaktır. İlk aşamada kapsamlı bir literatür çalışması ile sektörde farklı alanlarda oluşturulan trendlerdeki ortak noktalar tespit edilecektir. Bu çalışmanın ardından keşfedilecek tasarım kriterleri, kavramları ve uygulamaları kuzey kıbrısta son bir yıl içinde uygulanmış olan mekan tasarımlarında aranacaktır. Yöntem bilimi olarak literatür çalışmasının dışında mekan gezisi, fotoğraflama, tasarımcı ve kullanıcılar ile yapılacak olan röportajlar gerçekleştirilecek olan çalışmanın sonunda, teorik olarak belirlenen bazı uluslar arası kuralların bir çok politik ticari ambargoların uygulandığı Kuzey Kıbrıs mekanlarına nasıl uyarlandığını gözlemleyip anlaşılma şansı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Trend, İç mekan, Kıbrıs, 2021.

PSİKOLOJİ

DÜZENLİ EGZERSİZ YAPAN SPOR SALONU ÜYELERİNİN COVID-19 SALGININDA UYGULANAN KISITLAMALAR NEDENİYLE PSİKOLOJİK DURUMLARINDAKİ ETKİLENİM
Uzm. Dr. Nevzad Denerel - Uzm. Dr. Yavuz Lima

1

PANDEMİ DÖNEMİNDE STRES FAKTÖRÜ İLE BAŞA BAŞA ÇIKMA STRATEJİLERİ
Ceren Taner

2

MEKANIN DUYUSAL PARADOKSLARI: BLİNDNESS (KÖRLÜK) FİLMİ ÜZERİNDEN BİR PANDEMİ OKUMASI
Prof. Dr. Asu Beşgen

3

COVID-19 PANDEMİSİNİN PSİKOSOSYAL ALANDAKİ ETKİLERİ
Sümeyye Kurt, Yrd. Doç. Dr. Meryem Karaaziz

4

SOSYAL İZOLASYON, KARANTİNA VE PSİKOLOJİK ETKİLERİ
Canan Alev Mevlana, Yrd. Doç. Dr. Meryem Karaaziz

5

DÜZENLİ EGZERSİZ YAPAN SPOR SALONU ÜYELERİNİN COVID-19 SALGININDA UYGULANAN KISITLAMALAR NEDENİYLE PSİKOLOJİK DURUMLARINDAKİ ETKİLENİMİZm

Uzm. Dr. Nevzad Denerel - Uzm. Dr. Yavuz Lima

Özet

Karantina ve izolasyon salgın hallerinde virüs bulaşının azalması ve toplum sağlığı için gereklidir. Ancak bu uygulamaların yan etkileri de ihmal edilmemelidir. Nitekim, COVID-19 salgını nedeniyle uygulanan izolasyonun genel popülasyonda ve sporcularda mental sağlığı olumsuz etkilediği raporlanmıştır. Ancak spor salonu üyelerinin bu süreçten ne şekilde etkilendikleri bilinmemektedir. Bu araştırmanın amacı, salgın öncesinde düzenli egzersiz yapan spor salonu üyelerinin egzersiz rutinlerindeki değişimi ve psikolojik durumlarını değerlendirmektir. Materyal-Yöntem Bu kesitsel ve online anket çalışması Kıbrıs'ta spor salonlarının kapalı olduğu dönemde yapılmıştır. Dahil edilme kriterleri: i) 18-70 yaş arasında olmak, ii) salgın öncesi düzenli egzersiz yapıyor olmak. Dahil edilme kriterlerinin karşıladığı düşünülen katılımcıların akıllı telefonlarına araştırmacıların mesleki bağlantıları vasıtasıyla 27.02.2021-04.03.2021 tarihleri arasında 21 sorudan oluşan Depresyon Anksiyete ve Stress Anketi (DASS-21) ve bazı demografik sorular gönderilmiştir. Katılımcıların demografik verileri yüzdelerle göre analiz edilmiştir. DASS-21 ise alt ölçeklerin kesim değerlerine göre analiz edilmiştir. Bulgular Çalışmaya 110 katılımcı (40 erkek, 70 kadın) katılmıştır. Erkeklerin 95%'i ekonomik, 97.5%'i sosyal ve 90%'ı psikolojik açıdan olumsuz etkilendiklerini belirtirken bu oranlar kadınlarda sırasıyla 75.7%, 97.1% ve 80%'dir. Salgın öncesi erkeklerin 2.5%'i haftada 2 gün, 22.5%'i haftada 3 gün, 12.5%'i haftada 4 gün, 30%'u haftada 5 gün ve 32.5%'u haftada 6 veya 7 gün egzersiz yaparken bu oranlar salgın döneminde spor salonlarının kapanması ile 32.5% hiç egzersiz yapmayan, 5%'si haftada 1 gün, 2.5%'si haftada 2 gün, 20%'si haftada 3 gün, 25%'i haftada 4 gün, 7.5%'i haftada 5 gün ve 5%'i haftada 6 veya 7 gün olarak değişmiştir. Salgın öncesi kadınların 4.3%'ü haftada 1 gün, 17.1%'i haftada 2 gün, 31.4%'ü haftada 3 gün, 20%'si haftada 4 gün, 15.7%'si haftada 5 gün ve 11.4%'ü haftada 6 veya 7 gün egzersiz yaparken, salgın döneminde kadınların 30%'u hiç egzersiz yapmayan, 8.6%'sı haftada 1 gün, 20%'si haftada 2 gün, 20%'si haftada 3 gün, 12.8%'i haftada 4 gün, 7.1%'i haftada 5 gün ve 1.4%'ü haftada 6 veya 7 gün egzersiz yaptığını bildirmiştir. Erkeklerin 10%'u şiddetli ve 10%'u çok şiddetli depresyon skorlarına sahipken bu oranlar kadınlarda sırası ile 4.3% ve 12.8%'dir. Anksiyete için, erkeklerin 2.5%'i şiddetli ve 2.5%'i çok şiddetli semptomlar raporlarken bu oranlar kadınlarda sırası ile 2.6% ve 11.4%'tür. Stres alt ölçeğinde ise erkeklerin 5%'i şiddetli ve 7.5%'i çok şiddetli semptom raporlarken bu oranlar kadınlarda sırası ile 7.1% ve 11.4%'tür. Sonuç COVID-19 salgını nedeniyle uygulanan spor salonlarının kapatılması kararı spor salonu üyeleri için düzenli egzersiz yapmayı zorlaştırmıştır. Hem erkek hem de kadın üyelerin psikolojik durumları bu süreçte genel popülasyona benzer veya hafif şiddetli olacak şekilde olumsuz etkilenmiştir. Bulaşın azalmasını hedefleyen kararlar alınırken kişilerin egzersize düzenli katılımlarının da sağlanması planlanmalı ve oluşabilecek mental sağlık sorunları da azaltılmadır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, salgın, spor salonu, egzersiz, spor hekimliği.

PANDEMİ DÖNEMİNDE STRES FAKTÖRÜ İLE BAŞA BAŞA ÇIKMA STRATEJİLERİ

Ceren Taner

Özet

Çalışmanın amacı pandemi döneminde yaşanan stres faktörü ile başa çıkma stratejilerini ortaya koymaktır. Metodoloji Bu çalışmada doküman inceleme yöntemi ile nitel bir araştırma yapılmıştır. Konu ile ilişkili olarak 7 veri tabanı incelenmiştir. 'Google Akademik, YDÜ Libary, Pubmed, Dergipark, Sciencedirect, Cochrane, Ovid, Ulakbim Türk Tıp Dizini' veri tabanlarında yapılmıştır. Veri tabanlarında Türkçe ve İngilizce olarak 'covid-19, stres, pandemi, stres yönetimi stratejileri' anahtar kelimeleri ile yıl gözetmeksizin arama yapılmıştır. Çalışmaya dahil edilme kriterleri olarak, covid-19 pandemisi döneminde stres içermesi ya da stres faktörü ile başa çıkma konularının olması gerekmektedir. Bulgular Geçmişten günümüze dünya tarihinde yaşanan doğal olaylar, salgın hastalıklar sonucu pandemi ilan edilmiştir. Pandemi kelime anlamı olarak dünya genelinde geniş alanlara yayılan salgın hastalıklara denilmektedir. Pandemiye sebep olan covid-19 virüsü ilk olarak Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkmaktadır. 11.Mart.2020 tarihi Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından pandemi ilan edilmiştir. İlk vakanın görülmesi ile birlikte dünya olarak bilinmeyen bir döneme girilmiş bulunmaktadır. Bilinmeyenle birlikte bireyler stres yaşamaya başlamaktadır. Stres ile ilgilenen bilim adamları bir çok tanımı yapmıştır. Selye göre stresi kişiyi etkileyen çevresel uyarıcı olarak görmektedir. Pandemi döneminde ise çevrede yaşanan bilinmezlik, felaket senaryoları bireylerde strese neden olmaktadır. Stres uyarıcıları 3 grupta sınıflandırılmaktadır bunlar, fiziksel, psiko-sosyal ve psikolojik kaynaklı olmaktadır. Çevresel faktörler, travmalar ve bir hastalığa maruz kalma fiziksel stresi oluşturmaktadır. Sosyal çevre, çevre beklentileri ve sosyal hayattan beklenen roller psiko-sosyal stresi oluşturmaktadır. Son olarak bireyin algıladığı tehlike, kişilik özellikleri ve kaygı düzeyi psikolojik kaynaklı stresi oluşturmaktadır. Pandemi döneminde bireylerde 3 gruptan da kaynaklanan stres görülmektedir. Uzun süre strese maruz kalmak organizmaya zarar vermektedir ve bazı hastalıklara zemin hazırlamaktadır. Bireylerin stresten etkilenme düzeyleri olayları algılama, yorumlama ve kişilik özellikleri etkili olmaktadır. Baş ağrısı, kalp rahatsızlıkları gibi fiziksel rahatsızlıkların yanı sıra ruhsal rahatsızlıklara da neden olmaktadır depresyon, kaygı gibi örnekler verilebilmektedir. Stres yaşayan kişiler genellikle uyku sorunları yaşamaktadırlar, çok çabuk sinirlenmektedirler, sürekli olaylara karşı kuşku duymaktadırlar ve sigara, alkol kullanmaya daha fazla yatkındırlar. Stres ile başa çıkmada temel olan bireyin gerçek dışı düşünceleri ve olumsuz otomatik düşünceleri değiştirilmelidir. Stres ile başa çıkmada bilişsel yaklaşımlar, akılcı-duygusal yaklaşımlar kullanılmaktadır. Bireyler stres ile başa çıkmada genel olarak bu 3 stratejiyi kullanmaktadırlar, problem odaklı, duygu odaklı ve düşünce odaklı yaklaşımlar kullanılmaktadır. Yaşanan stres duygusu ile başa çıkmak için basit olarak bu stratejiler uygulanmaktadır. Bu dönemde ne kadar zor gibi görünse de olumlu düşünmek bireyleri stresten uzaklaştırmaktadır. Egzersiz yapmak, sağlıklı beslenme, düzenli uyku ve nefes egzersizleri bireyleri stresten uzaklaştırmaktadır. Stres seviyesi çok yüksek olan kişiler ya da baş etmekte zorlanan kişiler profesyonel yardım alınmalıdır. Araştırmada Pubmed, Dergipark ve Google akademik veri tabanlarında bulunan covid-19 pandemisi döneminde stres konusu ya da stres faktörü ile başa çıkma konularını içeren 8 makale incelenmiştir. İncelene makalelerin sonuçlarına baktığımızda. Covid-19 döneminde epilepsi tanılı hastalarda stres yaşanması ile birlikte nöbetlerde artış olduğu görülmektedir.

Diğer yapılan araştırmada covid-19 pandemisin de engelliler topluğunda potansiyel travma ve stres kaynakları ortaya çıkmaktadır. Diğer bir araştırmada covid-19 dönemi karantina stres faktörleri riskleri tetikleyerek kardiyovasküler risk faktörlerinin artmasına neden olmaktadır. Yapılan başka bir araştırmada covid-19 döneminde yaşanan streste akran desteğinin önemini ortaya koymaktadır. Diğer bir araştırmada korona virüsün yayılmasında aşırı stresin popülasyonda belirleyici olabileceği kanısına varılmaktadır. Yapılan diğer araştırmada ise covid-19,'un neden olduğu olumsuz stres durumundan kurtulmak için psikolojik destek uygulamalarına yer verilmesi salgın yönetimini kolaylaştıracağını vurgulamaktadır. Yapılan bir diğer araştırmada covid -19 döneminde insanların depresyon ve stres yaşantıları ile zorlayıcı sosyal medya kullanımları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Stres ile arasında bir ilişkiye rastlanmamıştır. Diğer yapılan araştırmada stres organizmayı etkilemektedir gevşeme teknikleri ile stresle başa çıkılmaktadır. Sonuç ve Öneriler Covid-19 pandemisi tüm dünyayı etkisi altına almaktadır ve arkasında bir sürü bilinmeyeni de getirmektedir. Bu bilinmeyenler ve tünelin sonunda ışık görülmemesi bireylerde strese yol açmaktadır. Pandemi döneminde stres faktörü fiziksel, psiko-sosyal ve psikolojik kaynaklı olmaktadır. Stres faktörü uzun vadede bireylerde fiziksel ve ruhsal rahatsızlıklara yol açmaktadır. Baş ağrısı, kalp rahatsızlıkları ve kaygı bozuklukları gibi rahatsızlıklar örnek olarak verilebilmektedir. Stresten sosyal yaşamın etkilenmemesi ve daha kaliteli bir yaşam için stres faktörünü en aza indirmek gerekmektedir. Stresin etkilerinden korunmak için stres ile başa çıkma stratejileri kullanılmaktadır. Stres ile başa çıkma stratejileri yürüyüş yapmak, beslenmeye dikkat etmek gibi yöntemlerin dışında profesyonel yardım almakta gerekmektedir. Stres seviyesi düştüğü zaman daha sağlıklı ve huzurlu bir yaşam elde edilebilmektedir. Stresi yönetmek için bilgilendirici eğitimler verilmelidir. Bu eğitimler sayesinde topluma stres faktörü ile baş etme stratejileri öğretilmelidir bu eğitimler topluma yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Makale incelemelerinde yeni ve daha çok bilinmeyeni barındırdığı için sınırlı yayına ulaşılabilir. Bu dönem de kronik rahatsızlığı olanların stres faktörü ile hastalıklarının tetiklendiği bilgisine ulaşılmaktadır. Pandemi dönemin de stres faktörünün arttığı görülmektedir. Yapılan araştırmalarda stresle başa çıkma stratejileri uygulandığında başarılı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

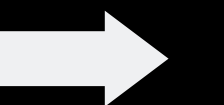
Anahtar Kelimeler: Pandemi, Covid-19, Stres, Psikoloji, Stresle başetme stratejileri

MEKANIN DUYUSAL PARADOKSLARI: BLİNDNESS (KÖRLÜK) FİLMİ ÜZERİNDEN BİR PANDEMI OKUMASI

Prof. Dr. Asu Beşgen

Özet

Karşıt ve düşünce sözcüklerinin birleşimi ile oluşturulan, mantıksal çelişki, çatışkı anlamlarını taşıyan paradoks kavramı, pandemik salgının getirdiği değişim ve dönüşümler ile hayatımızın merkezine yerleşen kavramlardan biri haline gelmiştir. Tarihsel süreçte insanların mücadele etmek zorunda kaldığı pek çok salgın ve bulaşıcı hastalık gibi Covid-19 salgını da çeşitli zorluk ve zorunlulukları beraberinde getirmiştir. Yaşanan pandemik salgın ile insanlığın, teknoloji ve bilim alanında çağ aşan buluşlara imza atarken göz ardı ettiği aşinalıkların ulaşılması kolay olmayan imkanlara dönüştüğünü görmesi, paradoksal durumların en belirgin örneklerindedir. Günümüzde pandemi; insan-insan, insan-doğa, insan-mekan ilişkilerini koşullandıran bir paradoks haline gelerek mevcut bilgi, algı, anlayış ve alışkanlıkları yeniden şekillendirmektedir. İnsanın mekanla kurduğu ilişkinin kendini güncellemek zorunda kalması ve bu ilişkinin mevcut mekanlar üzerinden kurulması kendi içinde bir takım çelişkileri de beraberinde getirmektedir. Devam etmek zorunda olan hayatın içine eklenen karantina, kısıtlılık ve sıkışmışlık hallerinin yarattığı pandemik koşullar, birçok işlevin ve eylemin aynı anda tek bir mekanda gerçekleşmesine; iletişim ve etkileşimde yeni ergonomik ihtiyaçlar ve tanımların ortaya çıkmasına; mekanın işlevinin ve kullanım şekillerinin değişmesine; duysal, algısal ve mekansal dönüşümlerin gerekliliğine neden olmaktadır. Yeni pandemik koşullar, bir taraftan görsel ve işitsel sanal mekanları ön plana çıkarırken diğer taraftan da dokunmak, koklamak gibi pek çok duyuyu da geri plana iten, duysal körlüğe yol açan mekansal deneyimler ile ironik bir belirsizliğe ve bu belirsizliğin sebep olduğu pandemik paradokslara kapı aralamaktadır. Pandemi sürecin etkilerinin mekanın algısı ve duysallığı noktasında getirdiği farklılıklar, önemli bir araştırma ve tartışma alanıdır. Toplumun şekillendirdiği ve toplumu şekillendiren sinema, tüm bu ve benzeri paradoksları içinde barındıran kurgusal ürünleriyle, pandemik olasılıkların insan ve insanın temas halinde olduğu alanlar arasındaki ilişki değişimlerine etkisini çeşitli örnekler üzerinden sunmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın üst amacı; geçmişte ve günümüzde sinemada birçok filme konu olmuş salgınlar ve etkilerinin sosyolojik ve mekansal analizi ile paradoksal durumların ortaya konmasını içermektedir. Pandemi paradoksları; “Pandemi Dönemi Yeni Mekan Algısı” ve “Yeni İletişim Biçimleri” alt temaları ile ele alan çalışmada, “Blindness (Körlük)” eseri ile insanlar ve mekanlar arasındaki ilişki, farklı bir pandemik salgın örneği üzerinden bir küresel salgın analizi olarak irdelenmeye çalışılacaktır. Jose Saramago'nun aynı adlı kitabından uyarlanarak çekilen “Blindness (Körlük, Yönetmen: Fernando Meirelles, 2008, ABD)” filmi, salgın çeşidinin duysal mekan deneyimine etki ve sonuçlarının değerlendirilmesi açısından incelenmeye değer bir örnektir. Filmde ani bir körlük salgınının tüm dünyayı yavaş yavaş ele geçirmesi ile karantina altına alınan insanların ve çevresel deneyimlerinin dokunsal, işitsel, kokusal duyular üzerinden gerçekleştirilmesine şahitlik edilir. İnsanların çevresini deneyimleme biçimlerinin değişmesi ise yeni mekan anlayışlarının ve algılarının ortaya çıkmasına sebep olur. Körlük salgını ile mekanın deneyimlenmesinde görme duyusunun arka plana atılması, tasarım sürecinin göz ardı edilen ya da ikinci planda kalan diğer duyularının dikkate alınmasında ne kadar önemli olduğunu gözler önüne serer.

Bu bilgiler ışığında çalışmada, görsel içerik analizi yöntemi kullanılarak salgın durumundaki insan-mekan ilişkileri, ortaya çıkan yeni insanlar ve yeni mekanlar üzerinden “duyu, duyum, algı, değişim, dönüşüm, uyum, karşıtlık” kavramları ile tartışmaya açılacaktır. Geleceğin olası pandemik insan-mekan tanımları ve tasarımları; salgının zorunlu kıldığı yeni hayatlar, güçlü ve zayıf duyular, duyumlar, algılar arasındaki dengelerin değişimi ve dönüşümü üzerinden örneklendirilerek ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mekan, Pandemi, Paradoks, Algı, Körlük

COVID-19 PANDEMİSİNİN PSİKOSOSYAL ALANDAKİ ETKİLERİ

Sümeyye Kurt Yrd. Doç. Dr. Meryem Karaaziz

Özet

2019 yılının son aylarında ortaya çıkan koronavirüs (COVID 19), bütün dünya için bir halk sağlığı tehdidi haline gelmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda Koronavirüs (SARS-CoV-2)' ün ağır şekilde akut solunum yetmezliğine sebep olduğu belirlenmiştir. Bu virüs insanlarda da hayvanlarda da görülebilmektedir. Hayvanlarda gastrointestinal, kardiyovasküler ve solunum sistemlerini etkilemekte iken, insanlarda genellikle gastrointestinal ve solunum sistemlerini etkilemektedir. Klinik tabloya bakıldığında pnömoni, ağır solunum sıkıntısı sendromu (ARDS), bronşit, koagülasyon bozuklukları ve ölümlerle neticelenen çoklu organ yetmezliği oluşabilmektedir. Birleşmiş Milletler'e bağlı Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 11 Şubat 2020'de koronavirüsten kaynaklanan hastalığı COVID-19 olarak tanımlayarak, bu enfeksiyonu pandemi olarak sınıflandırmış ve COVID-19'u küresel bir salgın olarak ilan etmiştir. Bütün Dünya şu sıralar virüsten korunma, bulaş hızını yavaşlatma, tedavi ve aşı çalışmaları ile birlikte bu virüsle mücadele etmektedir. Bunun yanında, pandeminin neden olduğu yaşam koşullarındaki değişimin bireyleri psikososyal anlamda ciddi şekilde etkilediği ve pandeminin bir sonucunun da bu olduğundan bahsetmek gerekmektedir. Tarihin her döneminde evrensel niteliğe sahip salgınlar, toplumları sosyolojik ve psikolojik olarak etkilemiştir. Covid-19 salgını da bireylerde kaygı ve panik düzeyini oldukça arttırmıştır. Salgın, bireylerin önceliklerini değiştirmesine, bireysel ve toplumsal ilişkilerinin düzeylerinin değişmesine sebep olmuştur. Salgının insanlarda korku ve panik oluşturması, belirsizliğin olması ve telafi edilemez özellikleri ile açıklanmaktadır. Değişen yaşam koşulları sonucunda gelişen ekonomik sorunlar, sosyal mesafe ve izolasyon gibi durumlar bireylerin psikolojileri üzerinde olumsuz yönde etki bırakmaktadır. Bu bağlamda pandemi sürecini psikolojik bir kriz olarak ele alıp ve bu krizin tabiatında bulunan belirsizliğin sosyal, davranışsal ve psikolojik etkilerinin olabileceği akla uygun gözükmektedir. Salgınlarda geçmişten beri belirsizlik ve bununla ilişik olarak anksiyete kuvvetli bir biçimde varlığını sürdürmüştür. Pandemi sürecinde virüsün sebep olduğu belirsizlik durumu bireylerde korku, kaygı ve panik halinin artmasına neden olmaktadır. Özellikle obsesif kompulsif bozukluğu olan bireylerin semptomlarının artmasıyla kendini gösterebilmektedir. Diğer yandan pandemi sürecinde bireylerin yaşamış olduğu zorluklar ve stres durumu depresyon, anksiyete ve intihar gibi ruhsal problemleri de tetikleyebilmektedir. Bütün bu sosyal ve psikolojik semptomlar bireyin normal işlevlerine etki eder ve aile yaşantısında, eğitiminde, işinde ve gündelik yaşamında bozulmalara yol açabilir. Dolayısıyla pandeminin bu bakımdan psikososyal yaşam üstünde direkt olarak etkisi bulunmaktadır. Bu etki de bireyin yaşam kalitesinin düşmesine ve baş etmede güçlük yaşamasına sebep olur. Covid 19 salgının psikolojik ve sosyal etkileri düşünüldüğü zaman, kişilerin psikososyal durumlarının ne derece ve ne şekilde etkilediği yanıtlanması gereken en önemli sorudur. Bu süreçte hayat kalitesini arttırmaya dönük destekleyici müdahaleler büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla pandemi gibi sebepler ile karantina gerektiren olaylar için oluşturulan acil eylem planlarına psikososyal desteğin de eklenmesi gerekmektedir. Sonuç olarak koranavirüsün bulaş hızını azaltmayı amaçlayan akut reaksiyonların yanında, uzun süreli bir bakış açısıyla ekonomik anlamdaki sorunlar sebebiyle yaşanan stres, virüsten dolayı enfekte olma, bu enfekte olmanın sonucunda ev izolasyonunda kalma veya hastane de tedavi görme, yakınlarının virüs sebebiyle

PSİKOLOJİ

4

kaybedilmesi faktörlere bağlı olarak travma sonrası stres bozukluğu, depresyon, yeme bozuklukları ve uyku bozuklukları gibi çeşitli yaş gruplarını etkileyebilecek sorunları da kapsayan müdahale stratejilerinin oluşturulmasında fayda vardır. Yapılacak olan müdahale stratejilerinin bireylerin sübjektif ihtiyaçlarına odaklı, kapsamlı ve sürdürülebilir olması, elde edilecek olan kazanımların kalıcılığını arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Pandemi, Psikososyal Etkiler.

SOSYAL İZOLASYON, KARANTİNA VE PSİKOLOJİK ETKİLERİ

Canan Alev Mevlana, Yrd. Doç. Dr. Meryem Karaaziz

Özet

Çin'de ortaya çıkan Covid-19 virüsünün basit bir virüs olmadığı ve bireylerin tüm beden sağlığını, ruh sağlığını ayrıca düşünce, davranış ve tutumlarını da etkileyerek tümüyle değiştirdiği görülmüştür. Tüm dünya ve ülkemizde de Covid-19 salgınının nüfusu olumsuz bir şekilde etkilediği görülmüştür. Yaşanan salgın hastalık toplumdaki her bir bireyin psikolojik tepkimeleri, salgın döneminde, salgın sonrasında, salgın yayılma sırasında sosyal ve duygusal olarak çok farklı olmaktadır. Yapılmış araştırmalara göre salgın döneminde toplumların psikolojik olarak etkilenip çok fazla duygusal rahatsızlıklar yaşadığı görülmüştür. Buna bağlı olarak da salgından etkilenen bütün ülkelerin psikolojik olarak da olumsuz etkilenmelerine kesin olarak bakıldığı görülmüştür. Yapılan diğer çalışmalara göre, Covid 19 virüsüne yakalanan veya virüse enfekte olduğu düşünülen birçok hastanın sıkıntı, korku, kaygı, öfke, yalnızlık ve uyku sorunları gibi duygusal ve davranışsal olarak tepkilerde buldukları da gözlenmiştir. Buna bağlı olarak da ortaya çıkan bu tepkiler de travma sonrası stres bozukluğu, panik bozukluk, paronid ve psikotik belirtilerle ilişkilendirilmiştir. Özellikle karantinaya alınan birçok bireyde bu semptomlar daha çok yaygın olarak görüldüğü de tespit edilmiştir. Karantina pandemi sürecinde salgın hastalıkla baş edebilmenin en gerekli ve etkili bir stratejisi olmaktadır. Bununla birlikte yaşanan karantina sürecinin olumsuz psikiyatrik sonuçlarla ilişkisi olacağı ve yine karantina sürecinin birçok psikolojik etkilerinin olduğu aylar, yıllar sonra da tespit edileceği bildirilmiştir. Bu sebeple karantina döneminde psikolojik önlemlerinde dikkate alınması gerekli olmaktadır. Pandemi sürecinde literatür çalışmalarının özellikle ruh sağlığı konusunda kısıtlı olması ilerleyen süreç içerisinde yapılan ve yapılacak olan çalışmalar ile literatür kapsamı genişleyerek daha net ve detaylı bilgiler elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal İzolasyon, Karantina, Psikopatoloji, Pandemi, Covid-19.

İNĞİLİZCE SUNUMLAR

**EVALUATING THE SPATIAL EFFECTS OF WORKING FROM HOME ON
HOMEFLOW DURING THE COVID-19 PANDEMIC**

**Asist. Prof. Dr. Mehmet Ali Altın, Research Assistant Deniz Uçar,
Research Assistant Kaan Gökçakan, Research Assistant Sema Taştan**

1

**THE EXPERIENCE OF EMERGENCY REMOTE TEACHING (ERT)
IN INTERIOR ARCHITECTURE DESIGN STUDIO: ONLINE DESIGN
"CRITS"**

Assoc. Prof. Dr. Özge Kandemir, Ümmü Ertuğrul

2

**METAMORPHOSIS OF ARCHITECTURAL SPACES AFTER COVID-
19: WILL THE DIGITAL PLATFORMS BECOME NEW WORKING**

SPACES?

Eren Tümer, Assist. Prof. Dr. Selen Abbasoğlu Ermiyagil

3

**EVALUATING THE PUBLIC SPACE TRANSFORMATION
THROUGH VIRTUAL MUSEUM PRACTICES**

Arch. MA. Ceren Doğan Dervişoğlu, Arch. MA. İdil Ece Şener

4

**DATA STORAGE AND TRANSMISSION PROBLEMS DURING COVID 19
PANDEMIC**

Assist. Prof. Dr. Derin Işıkören, Dr. Serkad Hasan Işıkören, Ayşe Ece Onur

5

EVALUATING THE SPATIAL EFFECTS OF WORKING FROM HOME ON HOMEFLOW DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Assist. Prof. Dr. Mehmet Ali Altın, Research Assistant Deniz Uçar, Research Assistant Kaan Gökçakan, Research Assistant Sema Taştan

Abstract

The global Covid-19 pandemic has caused radical, long-term changes in both social life and daily working routines. Additionally, during the early stages of this unprepared pandemic, significant changes have also been experienced in the fields of education: In Turkey, education has been decided to resume in a distance learning method. Therefore, Universities are known to have adapted to such situations by producing various quick solutions. This study aims to reveal how the distance pandemic. This study includes academics who are expected to quickly adapt to the working-from-home method. Individuals in this study -who were analyzed in the context of homeflow, and spatial transformations occurred in their homes- have been preferred to have a family life with a partner who is also working from home, and to be a parent to at least one child who receives distance education. While the research was organized with the phenomenological method within the framework of qualitative research methods, semi-structured interviews were preferred as the data acquisition technique. In line with this approach, the experiences of the people were examined in depth. Findings obtained from the resulting codes, categories and themes are interpreted and shared in the conclusion section.

Keywords: Homeflow, Working from home, Stay-at-home, Distance learning, Covid-19

THE EXPERIENCE OF EMERGENCY REMOTE TEACHING (ERT) IN INTERIOR ARCHITECTURE DESIGN STUDIO: ONLINE DESIGN "CRITS"

Assoc. Prof. Dr. Özge Kandemir, Ümmü Ertuğrul

Abstract

The World Health Organization (WHO) urged educators to tend quickly towards teaching online in mid-March 2020 due to the COVID-19 that caused the global pandemic. As in most countries, many educational institutions in Turkey also took this emergency call into account and moved their formal education environments to online learning environments. This unexpected change caused many educators to restructure their educational model in as little as three weeks, and the formal programs to be urgently adapted to online platforms/tools. In such an environment, although the educational models associated with the concepts like open, distance, online, virtual are not a new situation, Emergency Remote Teaching (ERT) has emerged as a new teaching model. Before the pandemic, in general, in the design areas and in particular in the interior architecture programs in Turkey, research and debates about distance design studio education were ongoing. However, the pandemic process's necessity and urgency led the educators to experience compulsory online education models, each institution to create its own practice and renew its memory. Although these experiences are pretty challenging, The Information Communication Technologies (ICT) offered by the 21st century; By expanding the educators' perspective, it enabled the discovery of different communication tools and media for the design studio education, which is the backbone of design education. In this process, in the traditional design studios, new ways of creating, presenting, and evaluating visual, verbal, tactile, written, forms of representation used to define and solve the design problem have been tried. Within this context, the study aims to reveal the change experienced and the new-restated essential values (idea generation, critical thinking, communication and interaction, diversity, individuality in cooperation, social responsibility, self-regulation, etc.) for design studio training through practice. In there, the pedagogical approach adopted for this design studio training is based on critical thinking and creating an environment of criticism. When the design studio education occurs through contemporary methods, it is noteworthy that the crit environments, actors and roles of criticism environment, and the criticism-based communication methods are used with their diversified structure. As for the crit environments, these are desk crits, group crits, interim reviews, and panel crits in the most general framework. The actors-roles of the criticism environment are master-apprentice, user-designer, client-consultant, and peer-peer critiquing. The criticism-based communication methods also include various communication methods, including speaking, written commentary, drawing, and gestures. However, the online tools required by the ERT model experienced in today's conditions have made it necessary to re-evaluate the crit environments, the actors-roles of criticism environment, and the realization of the criticism-based communication methods in design studio education. This study aims to reveal the transforming structure of interior architecture design studio education's approach during the pandemic process to online critical thinking and an online environment of criticism through a case study with its teaching and learning experience. Methodology: The case study sample consists of the Interior Architecture Design Studio course "İÇT 304 Interior Architecture Project IV" conducted at Eskişehir Technical University, Faculty of Architecture and Design, Department of Interior Architecture, the spring semester of 2019-2020 at the beginning of the pandemic

process. The course process is analyzed through the researchers' observation notes and conveyed with a single case study based on exploration, one of the qualitative research methods. The theoretical background of the study is supported by literature research. Findings: The data obtained in line with the handling of the İÇT 304 Interior Architecture Project IV course during the pandemic process made it possible to present various findings. In the design studio education, the crit environment, the actors and the roles of criticism environment, and the criticism-based communication methods are used integrately with different scopes and methods. However, with the ERT Model, which has to be adapted quickly to the "Interior Architecture Design Studio" course due to the pandemic, researchers have experienced that some of these methods, tools, and environments have to be disabled, some of them have to be developed. The study intends to reveal the effects of the ERT educational model on the Interior Architecture Design Studio course through the resulting losses and gains. Conclusion: The pandemic that has emerged on a global and local scale has brought the teaching methods, environments, and tools of interior architecture design studio education into a rapid change process. Although this change was challenging for the instructor and students at the beginning of the process, it provided new experiences. It enabled instructors and students to get experiences showing how they can get involved in the world, where the boundaries of time and space are melting and disappearing by creating awareness. During the pandemic process, these experiences to sustain the Interior Architecture Design Studio education during the pandemic have made it necessary to re-question traditional design studio education values and re-establish and apply them. In this context, discovering and reviewing the possibilities of Information Communication Technologies (ICT) and 2D-3D Computer-Aided Design (CAD) software provided by the virtual-digital world indicated that they contain potentials for developing traditional design studio education through new possibilities. As stated by Hobsbawm and Ranger (2006); All practices that are called traditional intertwines with modern ones. Tradition is not an unchanging phenomenon and situation that emerges somewhere. Traditions are constantly being recreated. The study, handled with this point of view, aims to examine and evaluate the ERT education model that appeared within the pandemic process critically.

Keywords: ERT, Interior Architecture Design Studio, Crit, The Crit Environments-Actors/Roles-Communication Methods

METAMORPHOSIS OF ARCHITECTURAL SPACES AFTER COVID-19: WILL THE DIGITAL PLATFORMS BECOME NEW WORKING SPACES?

Arch. Eren Tümer, Assist. Prof. Dr. Selen Abbasoğlu Ermiyagil

Abstract

As a global problem, the COVID-19 epidemic, which we encountered unexpectedly, caused technology to be integrated into our work and social life at an unpredictable speed. On the other hand, worldwide quarantines or the restrictions on various standards, required rapid digital solutions in order to meet the education, work or socialization needs of societies. Thus, architectural spaces, where functions such as education, meetings, working and exchanging of ideas are met, have been moved to the relatively infinite but also limited spaces of digital applications. Depending on these changings, the main aim of this study is to examine and understand the reflections of the rapidly digitalizing working actively with the COVID-19 epidemic on architectural spaces within the framework of offices. A quantitative research method is used in compliance with the aim of the research. In this respect, a questionnaire was applied to 30 individuals consisting of architects and white-collar professionals working in Adana. Within the scope of this questionnaire, it is aimed to understand the effects of spatial transition from physical to digital, from both employee's and employers' perspective. As a conclusion, the findings of this study, which debates the possible implications of the shifting to digital spaces after COVID-19 epidemic, will redound to the architectural researchers' and designers' benefit in order to understand the possible changes of current or future design actions.

Keywords: COVID-19, digital spaces, architectural spaces, design, offices.

EVALUATING THE PUBLIC SPACE TRANSFORMATION THROUGH VIRTUAL MUSEUM PRACTICES

Arch. M.A. Ceren Doğan Dervişoğlu, Arch. M.A. İdil Ece şener

Abstract

While Covid-19 pandemic created a global public health crisis, it has radically changed social relations, work life and urban life. The changes in the individuals' social and work life practices have also reflected on their daily lives and attend to changes in the perception of public space. According to Sennett (1977), the public sphere is a place where people have equal opportunities without having any differences between people. on the other hand, Taylor (2003) defines the public space as a common place for sharing ideas, and he claims that this space can be recreated within the needs. Due to the Covid-19 pandemic, communication between people shift from physical space to virtual space because of the increasing social distance and the limitation of social area usage. Before the pandemic, places such as parks, gardens, museums, cinemas and theaters were described as public spaces. However, these spaces started to be experienced in virtual environment with the changing perception of public space after the pandemic. With the pandemic period, platforms are created where cities can be visited virtually, online access is provided to events such as theater, concerts, and festivals , and virtual visits are offered to museums all over the world. The aim of the study is to evaluate the perception differences between the physical experience and virtual experience of the museum. According to Benjamin (2008), works of art are intertwined with space and time. The reproduction of the work of art leads to the loss of its aura and uniqueness. Since the virtual museum experience is realized as disconnected from the physical space, this situation can be considered as the reproduction of the work of art. In this study, a survey is designed on the perception of spaces that cannot be made contact by sensory, together with the new type of experience. The differences between physical and virtual spaces will be revealed through the survey and the effect of the new virtual public space perception on users will be interpreted. Examining the transformation of public space through museums allows new inferences about people's perception of space. For the future studies, it is thought that this study will be a development step to use and reproduce virtual public spaces more effectively.

Keywords: Virtual Space, Public Space, Museum.

DATA STORAGE AND TRANSMISSION PROBLEMS DURING COVID 19 PANDEMIC

Assist. Prof. Dr. Derin Işıkören, Dr. Serkad Hasan Işıkören, Ayşe Ece Onur

Abstract

High speed data transmission technologies are developing and their usage are spreading in World Wide Web. Cloud computing is a recently developed powerful tool in these terms. On the other hand, graphic software and applications are becoming more effective in composing visual messages and information of all sorts. Accordingly corporate identity of a company is basically a series of info graphics that reflects the aim; Series of services and products, interdisciplinary consistency of a company. A successful corporate identity design can equally place the image of the company within various cultures. International graphic placement requires appropriate data transmission and storage. . Especially in the period of COVID' 19 pandemic, the need of cloud based and/or related storage problems have become an important issue. Cloud computing provides necessary conditions for the international corporate identity applications of global companies, hence gives way to detailed creation for design companies.

Keywords: Cloud Computing, Corporate Identity, Graphic Design, Data Transfer, Advertising Agencies, Pandemic

EĞİTİM

**COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE İÇMİMARLIK LİSANS PROGRAMI
ÖĞRETİM ÜYELERİNİN EĞİTİM SÜRECİ HAKKINDA
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**
Dr.Tuğba Levent Kasap

1

**UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİ VE PANOPTİKON METAFORU:
AKADEMİSYENİN EKRANDAKİ YERİ**
Öğr.Gör. Dr. Nilay ÖZCAN USLU Dr. Öğr. Üyesi Sevinç ALKAN
KORKMAZ

2

**BEYAZ KAĞITTAN BEYAZ EKRANA: İÇ MİMARİ SANAL TASARIM
STÜDYOSU DENEYİMİ**
Doç. Özge KANDEMİR, Arş. Gör. Gökhan ULUSOY

3

**UZAKTAN EĞİTİMİN İÇ MİMARLIK PROJE STÜDYOLARINDAKİ
ÜRETİMLERE ETKİLERİ**
Prof. Dr. Füsun Seçer Kariptaş, Arş. Görevlisi Can Eribol, Arş. Gör.
Burak Çıkırıkçı

4

**MİMARLIK EĞİTİMİNDE ÇEVRESEL BAĞLAMI YENİDEN
DÜŞÜNMEK: YDÜ PROJE IV ÖĞRENCİLERİNİN SURLARIÇI**
Rash Tarboush, Doç. Dr. Huriye Gürdallı

5

COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE İÇMİMARLIK LİSANS PROGRAMI ÖĞRETİM ÜYELERİNİN EĞİTİM SÜRECİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr.Tuğba Levent Kasap

Özet

Tüm Dünya'da etkisini gösteren Covid-19 pandemisi ülkemizde 2020 Mart ayından itibaren kendini göstermeye başlamıştır. Pandemi okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim, lisans ve lisansüstü düzeyde farklı etkilerde bulunmakla birlikte, tüm eğitim kademeleri söz konusu salgından etkilenmiştir. Teknoloji, eğitimin devamlılığını sağlamakta önemli rol üstlenmiş olsa da süreç boyunca olumlu ve olumsuz yansımaların olduğu kaçınılmazdır. Özellikle deneyime dayalı uygulamalı eğitim veren ortaöğretim ve lisans programlarında bu etkiler göz ardı edilemeyecek derecede önem kazanmaktadır. Bunlardan biri ise lisans düzeyinde eğitim veren İçmimarlık/İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Programıdır. Bu çalışmanın amacı pandemi sürecinde İçmimarlık/İçmimarlık ve Çevre Tasarımı programı öğretim üyelerinin eğitim sürecini nasıl geçirdikleri ve neler yaşadıklarını ortaya koyarak, daha iyi bir eğitim ortamının oluşturulması için önerilerde bulunmaktadır. Araştırmada farklı üniversitelerde İçmimarlık/İçmimarlık ve Çevre Tasarımı programlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin ve eğitim vermekte olan öğretim üyelerinin görüşleri alınmıştır. Verilerin toplanması için yarı yapılandırılmış görüşme formları online olarak hazırlanmış ve mail ve sosyal medya aracılığıyla ilgili gruplarca paylaşılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle kodlamalar yapılarak analiz edilmiştir. Sonuç olarak öğretim üyelerinin eğitim süresi boyunca yaşadıkları sorunlar ve deneyimler ortaya konularak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, İçmimarlık, Eğitim.

UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİ VE PANOPTİKON METAFORU: AKADEMİSYENİN EKRANDAKİ YERİ

Öğr. Gör. Dr. Nilay ÖZCAN USLU Dr. Öğr. Üyesi Sevinç ALKAN KORKMAZ

Özet

Pandemi dönemiyle birlikte sağlık, eğitim, yönetim, hizmet gibi pek çok alanda yaşanan dönüşümler kuşkusuz bu alanlara ilişkin yeni sorgulamaları da beraberinde getirdi. Başlangıçta bir bilinmezlik ile karşı karşıya kalınmışken zamanla sistemin oturması ve belki de daha doğru bir ifadeyle bu sürece alışılması ile her alan kendi yolunu belirledi. Özellikle yükseköğrenim alanı bu noktada en hızlı aksiyon alması gereken alanlar içerisindeydi. Nitekim uzaktan eğitim sisteminin devreye girmesi ile süreç adaptasyonu başladı. Bu noktada uzaktan eğitimde çoğunlukla öğrencilerin; ilgileri, ruhsal durumları, teknolojik yetersizlikleri gibi öğrenci merkezli bir süreç adaptasyonunun üzerinde duruldu. Bu bakımdan madalyonun bir diğer yüzü olan akademisyenin adaptasyonu tarafının daha az tartışıldığı söylenebilir. Bilgisayar ekranı, bir taraftan akademisyen ve öğrenci arasında köprü kuran bir iletişim aracı olmayı başarırken bir taraftan da bariyer olmaya başlar. Kaldı ki çeşitli platformlar (uzem, whiteboard, microsoft teams, zoom gibi) aracılığıyla yürütülen derslerde, öğrencilerin kamera açmama insiyatifi ile karşı karşıya bırakılan akademisyenler, ekranda sadece kendi ifadesini görebildiği ve hatta çoğunlukla da sadece kendi sesini duyduğu bir ortama hapsolabilmektedir. Sistem tarafından kaydedilen dersler akademisyen cephesinden değerlendirildiğinde, öğrenciler ve üniversite yönetimi tarafından daimi bir gözetlenme durumu söz konusu olmaktadır. Tam da bu nokta da Fransız düşünür Michel Foucault'nun "panoptikon metaforu ve beden kontrolü" ifadeleri uzaktan eğitim sistemini irdeleme bağlamında çarpıcı bir söylem yaratabilir. Bu kapsamda çalışma, ana eksenini uzaktan eğitim sisteminde akademisyenin durumu üzerine oturturken söz konusu bu durumu panoptikon metaforu, ekran, beden ilişkisi üzerinden açıklamayı ve tartışmayı hedefler.

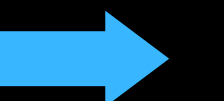
Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim sistemi, ekran, panoptikon, beden.

BEYAZ KAĞITTAN BEYAZ EKRANA: İÇ MİMARİ SANAL TASARIM STÜDYOSU DENEYİMİ

Doç. Özge KANDEMİR, Arş. Gör. Gökhan ULUSOY

Özet

Tasarım stüdyoları “İç Mimarlık” tasarım eğitiminde düşünme ortamının yaratıldığı, yeni düşünme biçimlerinin kavrandığı, öğrencilerin tasarım olgusu ve tasarımcı kimliğiyle karşılaştığı karmaşık ve zorlu bir deneyim sunmaktadır. Günümüzde tasarım kavramı, problem çözme faaliyeti olarak nitelendirilip, süreç tarafından tanımlanan stratejik düşünceyle ilişkilendirilmektedir. Bu çerçevede tasarım eğitimi de ürün üretilmeden ziyade, düşünme alanı olarak kurgulanır hale gelmiştir. Tasarım sürecinde problemin çözümüne yönelik bakış açıları ve olası çözüm önerileri, eğitmenler ve diğer öğrencilerle yürütülen tasarım süreci ve bu süreçte kurulan ilişkiler çerçevesinde geliştirilmektedir. Bu ilerleme, geleneksel ve yenilikçi mimari temsil araçlarının (sözlü, yazılı, görsel) düşüncenin oluşturulması, geliştirilmesi ve aktarılmasına yönelik gerçekleşmektedir. Bu süreçte görsel mimari temsil araçlarından: serbest el çizimleri (eskizler), teknik mimari çizimler, maket ve modellemeler yüz yüze tasarım stüdyosu eğitiminde öncelikli olarak kullanılmaktadır. Fakat, geleneksel tasarım stüdyoları özellikle 1990’ların başında teknolojik gelişmelere bağlı olarak büyük bir dönüşüm yaşamıştır. Bilgisayar ve iletişim teknolojileri geliştikçe görüntüleri, verileri ve canlı eylemleri iletebilmek kolaylaşmış, eğitim, kıtalararası ve okyanus ötesine taşınarak ağlarla birbirine bağlı sanal stüdyoların oluşmasına olanak sağlamıştır. Bu sayede, öğretme ve öğrenme deneyiminin tasarım stüdyolarındaki yapısı, mekansal ve zamansal sınırları ortadan kaldırmıştır. Böylelikle küresel ölçekte farklı uzmanlık alanlarına, deneyimlere ve bilgi birikimlerine sahip olan kişiler sanal ortamlarda tasarım stüdyosu eğitimine katkı sağlar hale gelmiştir. Sanal tasarım stüdyolarının (VDS) oluşumu ile işbirlikleri geliştirme, eğitmen ve öğrenci deneyimlerini çeşitlendirme ve tasarım eğitiminin kaynaklarını herkesin erişimine açık hale getirme mümkün hale gelmiştir. Bunlara ek olarak tasarım eğitiminde bilginin işlenmesine, yeni ve özgün fikirlerin geliştirilmesine yönelik kullanılan eskizler, ortogonal çizimler ve maketler 2D-3D Bilgisayar Destekli Tasarım (CAD) yazılımlarıyla birleştirilerek, tasarımların karma tekniklerle görselleştirilip sunuma dönüştürülmesine imkan tanımaktadır. Sanal tasarım stüdyosu ortamının sağlamış olduğu tüm bu olanaklar, özellikle günümüz toplum yaşantısını sekteye uğratan Pandemi (Covid-19) süreci ve beraberinde oluşan toplumsal izolasyonlar içerisinde, tasarım eğitiminin sürdürülebilmesine de önemli katkılar sağlamıştır. Daha önce sanal tasarım stüdyosu deneyimi edinmemiş kurumlar, eğitim müfredatlarını ve araçlarını eğitimi uzaktan yürütmek üzere yeniden kurgulamıştır. Bu durum tasarım eğitiminin atardamarı olan tasarım stüdyosu uygulamalarının, sanal ortam aracılığıyla sürdürülebilmesine yönelik deneyimlerin elde edilmesine olanak sağlamıştır. Bu bağlamda ele alınan çalışmada, Pandemi sürecinde gelenekselden sanala değişim yaşayan iç mimari tasarım stüdyosu dersinden elde edilen eğitmen ve öğrenci deneyimlerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Söz konusu ders, Eskişehir Teknik Üniversitesi, İç Mimarlık Bölümü’nde 2020-2021 Güz döneminde İÇT 201 İç Mimari Proje I dersi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Burada pandemi sürecinde yürütülmüş olan, İç Mimari Tasarım Stüdyosu dersine ilişkin yaşanan sürecin ve elde edilen sonuçların ortaya konularak değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Yaşanan değişimin örneklemini oluşturan İç Mimari Proje I dersi, tasarım kavramı ile henüz tanışan ve daha önce tasarım stüdyosu ortamını deneyimlememiş olan öğrencilerle yürütülmüş olup, tasarım sürecine yönelik uygulanan

karma tekniklerle incelemeye değer görülmüştür. Yöntem Çalışmanın kuramsal altyapısı, alan yazın araştırmalarıyla desteklenmektedir. 2020-2021 Güz yarıyılında Eskişehir Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölümü'nde, İç Mimari Tasarım Stüdyo dersi olarak yürütülen "İÇT 201 İç Mimari Proje I" dersi çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Ele alınan ders ve süreci, eğitmenler tarafından tutulan gözlem notları üzerinden analiz edilerek, nitel araştırma yöntemi olan keşfe dayalı tek durum (vaka) çalışması deseniyle aktarılmaktadır. Bulgular Pandemi sürecinde gerçekleştirilen İÇT 201 İç Mimari Proje I dersinin ele alınış ve yürütülme biçimi doğrultusunda elde edilen veriler, çeşitli bulguların ortaya konulmasını mümkün kılmıştır. Süreçte deneyimlenen sanal tasarım stüdyosunda, geleneksel stüdyo eğitiminin temelini oluşturan, "ele dayalı" (hands on) araştırma, geliştirme ve uygulama yöntemlerinin eksenine bağlı kalınmış, bununla birlikte dijital platformlar ve araçlar sürece dahil edilerek, karma teknikler (konvansiyonel-dijital) uygulanmıştır. Bu çerçevede ele alınan çalışmada, İç Mimari tasarım stüdyosu ders sürecinde ve sonucunda elde edilen veriler (içerik çalışmaları, sunum yöntemleri ve araçları vb.) ortaya konularak değerlendirilmiştir. Sonuç Geleneksel tasarım stüdyosunun amaç ve uygulama yöntemlerinin tasarım düşüncesinin oluşturulması ve tasarımcı kimliğinin gelişiminde önemli roller üstlendiği düşünülmektedir. Fakat pandemi sürecinde yaşanan hızlı değişim geleneksel tasarım stüdyolarının farklı şekilde ele alınıp, sanal ortama taşınmasını gerektirmiştir. Buna rağmen geleneksel tasarım stüdyosunun özünün ve araçlarının (mimari temsil biçimleri: eskiz, maket, teknik mimari çizimler, perspektifler) korunması amaçlanmış, bu özün aktarılmasında bilgi iletişim teknolojileri (ICT) ve bilgisayar destekli tasarım uygulamalarının (CAD) olanakları kullanılmıştır. Burada önemsenen temel değerler: öğrencinin yaparak öğrenmesi, yaparken deneyim kazanması ve açığa çıkan ürünlerle elde ettiği deneyimleri yansıtmasıdır. Schön (1984)'nin de ifade ettiği gibi "Tasarım eğitiminin temelini oluşturan stüdyo oluşumunda, bilgiyi yapılandırma sürecinde yaparak öğrenmenin, bir çeşit öğrenmeyi öğrenme aracı oluşturduğu" düşünülmektedir. Bu çerçevede ele alınan çalışma kapsamında, eğitmenler ve öğrencilerin sanal tasarım stüdyo ortamına yönelik yaşadığı deneyimler ortaya konularak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi Süreci, Tasarım Eğitimi, Tasarım Stüdyosu, Sanal İç Mimari Tasarım Stüdyosu Deneyimi

UZAKTAN EĞİTİMİN İÇ MİMARLIK PROJE STÜDYOLARINDAKİ ÜRETİMLERE ETKİLERİ

Prof. Dr. Füsun Seçer Kariptaş, Arş. Görevlisi Can Eribol, Arş. Gör. Burak Çıkırıkçı

Özet

Bir yılı aşkın bir süredir ortaya çıkan Covid-19 virüsü kısa süre içerisinde tüm dünyayı etkisi altına alan bir salgın haline gelmiştir. Yaşanan salgın gündelik hayata ilişkin mevcut koşulları büyük ölçüde kesintiye uğratmış veya dönüştürmüştür. Bilim insanlarının pandemi koşullarının uzun süre devam edeceğini ön görmesi, ülkemizde de toplumsal düzenin “yeni normal” düzene adapte olmasını zorunlu hale getirmiş, bu düzen dahilinde mevcut mekansal kullanımlar yerini uzaktan dijital kullanımlara bırakmıştır. Temel bir insan hakkı olan eğitim alma hakkının da kesintiye uğramaması adına, Yükseköğretim kurumları da yüz yüze olan eğitim modelinden acil uzaktan eğitim modeline geçmişlerdir. Dijital iletişim araçlarına bağlı uzaktan eğitim, temelinde standart eğitim mekânları dışında stüdyo eğitiminin önemli rol oynadığı iç mimarlık eğitimi önemli ölçüde etkilemiştir. Tasarım eğitiminin en önemli parçası projelerin yürütüldüğü stüdyolardır. Yaşanılan bu süreçle iç mimarlık eğitiminde atölye, sergi mekânları, sosyal/ortak gibi farklı kimlikteki mekânlara ait pratikler dijital araçlarla aktarılmış, bu süreçte öğrenciler çalışmalarını evlerinden yürütmüşlerdir. Tüm bu farklı mekânsal ihtiyaçların evde toplanması ve öğrenci/eğitimci tarafından çoğunlukla ilk kez deneyimlenen teknolojik araçlar yüz yüze eğitime göre olumlu ve olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Bu çalışmada iç mimarlık eğitiminin önemli bir parçası olan proje stüdyoları deneyiminin pandemi koşullarında değişimi ve bu süreç içerisinde öğrencilerin üretimleri incelenecektir. Çalışmanın amacı uzaktan eğitime bağlı proje üretimlerini derlemek, bununla birlikte ilerleyen yıllarda da süreceği tahmin edilen uzaktan eğitimin, iç mimarlık eğitimi üzerindeki veriminin artırılmasına katkı sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Uzaktan Eğitim, Mekânsal Değişim, Tasarım Eğitimi, Proje Stüdyosu

MİMARLIK EĞİTİMİNDE ÇEVRESEL BAĞLAMI YENİDEN DÜŞÜNMEK: YDÜ PROJE IV ÖĞRENCİLERİNİN SURLARIÇI

Rash Tarboush, Doç. Dr. Huriye Gürdalı

Özet

Bu makale Covid-19 pandemi döneminde mimari tasarım stüdyosunda çevresel bağlamın yeri sorgulanmaktadır. Çalışmada Surlarıçi Lefkoşa'da küçük ölçekli bir otel tasarımları istenen Yakın Doğu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ndeki Mimari Proje IV öğrencilerinin tasarım sürecine odaklanılarak seçilen öğrenci projeleri örneklenmiştir. 2019-20 Bahar döneminde de tasarım süreci her zaman olduğu gibi ki gibi arazi ziyaretleri, görsel kayıtlar, siluet çizimleri ve sosyo-kültürel okumalarla başlamış ancak dönemin başlamasından kısa bir süre sonra süreç öncekilerden farklı ilerlemiştir. Zorunlu kapanma döneminde öğrencilerin hem yerle hem de proje yürütücüleriyle fiziksel karşılaşmaları kopmuş, mimari proje stüdyosu mimarlık eğitiminin yeni ortamı olan ekranlarda devam etmiştir. Çalışmada öğrencilerin kaydedilen çizimlerinin mevcut literatüre dayandırılarak analiz edilmiştir. Ezber bozan bu süreçte bilinenlerin yeniden okunmaya niyet edildiği bu çalışmada çevrimiçi veya hibrit mimari tasarım stüdyolarında çevresel bağlamın temsiliyeti için arayışların paylaşılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık eğitimi, çevrimiçi stüdyo, çevresel bağlam, yer, pandemi

BİLDİRİ ÖZET KİTAPÇIĞI